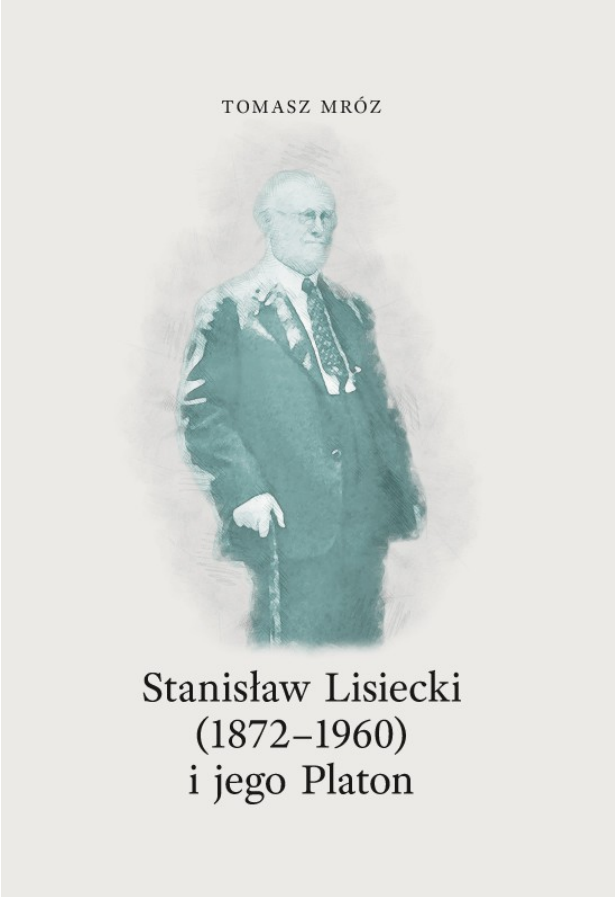

Tomasz Mróz, *Stanisław Lisiecki (1872-1960) i jego Platon*, „Studia i Teksty z Dziejów Recepcji Filozofii Starożytnej" t. 2, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2022, 152 s.

Książka jest wynikiem realizacji projektu nr 2017/25/B/HS1/01934 finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (Opus).

Z recenzji wydawniczych:

„Poglądy Lisieckiego na poszczególne, istotne kwestie z zakresu filozofii Platona, zostały przedstawione klarownie i systematycznie, na tyle, na ile pozwalał materiał źródłowy" (prof. Krzysztof Łapiński, UW).

„Otrzymujemy książkę, do której z pewnością zechcą sięgnąć zarówno ci, którzy interesują się myślą Platona jako takiego, jak też ci, ktrórzy interesują się życiem naukowym i interpretacjami powstałymi w naszym kraju" (prof. Artur Pacewicz, UWr).

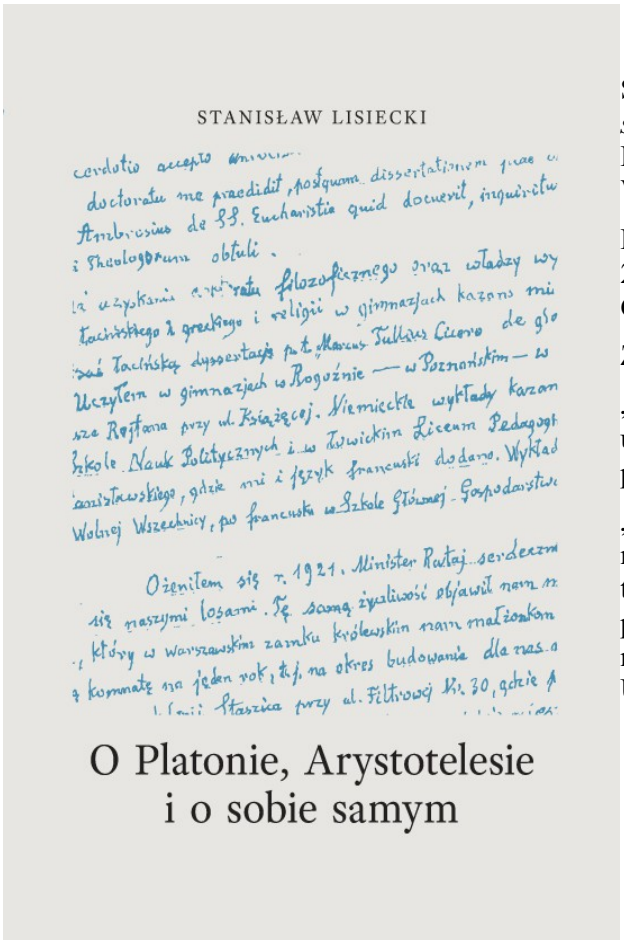

Stanisław Lisiecki, *O Platonie, Arystotelesie i o sobie samym,* red. nauk. Tomasz Mróz, „Studia i Teksty z Dziejów Recepcji Filozofii Starożytnej" t. 1, Wydawnictwo Marek Derewiecki, Kęty 2021, 367 s.

Książka jest wynikiem realizacji projektu nr 2017/25/B/HS1/01934 finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki (Opus).

Z recenzji wydawniczych:

„*In summa – qua* zbiór prac niemal już zapomnianego uczonego tom jest niezwykle wartościowy i zasługuje na publikację" (prof. Joanna Komorowska, UKSW).

„[…] jest to też książka o nas i dla nas – dla badaczy myśli antycznej, ponieważ możemy skonfrontować się z tamtymi studiami i przemyśleć na nowo nasz sposób profilowania swoich badań, nasze ramy pojęciowe i nasze priorytety problemowe" (prof. Dariusz Kubok, UŚ).

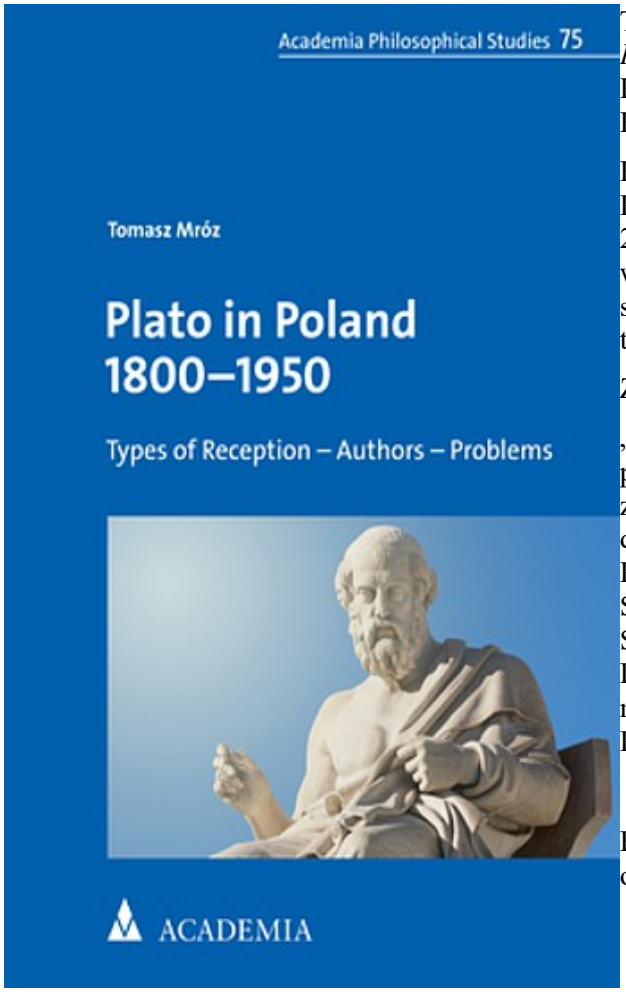

Tomasz Mróz, *Plato in Poland 1800–1950. Types of Reception – Authors – Problems*, „Academia Philosophical Studies" 75, Academia Verlag, Baden-Baden 2021, 480 s.

Książka jest wynikiem realizacji projektu Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki (moduł Uniwersalia 2.1; 0065/NPRH5/H21/84/2017), a nad jej ostateczną wersją językową czuwała Una Maclean-Hańćkowiak. Ze strony wydawnictwa, można pobrać materiały dotyczące tej publikacji.

Z opisu wydawcy:

„Das vorliegende Buch unternimmt den Versuch, die polnische Platon-Rezeption einem breiten Publikum zugänglich zu machen. Die Jahre 1800–1950 umfassen die Schwerpunkte der Geschichte der polnischen Philosophie: Die Rezeption westlicher philosophischer Strömungen, die Entwicklung der Lemberg-Warschauer Schule, des Neo-Messianismus und der Neo-Scholastik. Das Buch erörtert, wie diese Phänomene in der modernen polnischen Philosophie zur Interpretation von Platon beigetragen haben".

Książka dostępna w open access na stronie wydawcy oraz w repozytorium UZ.

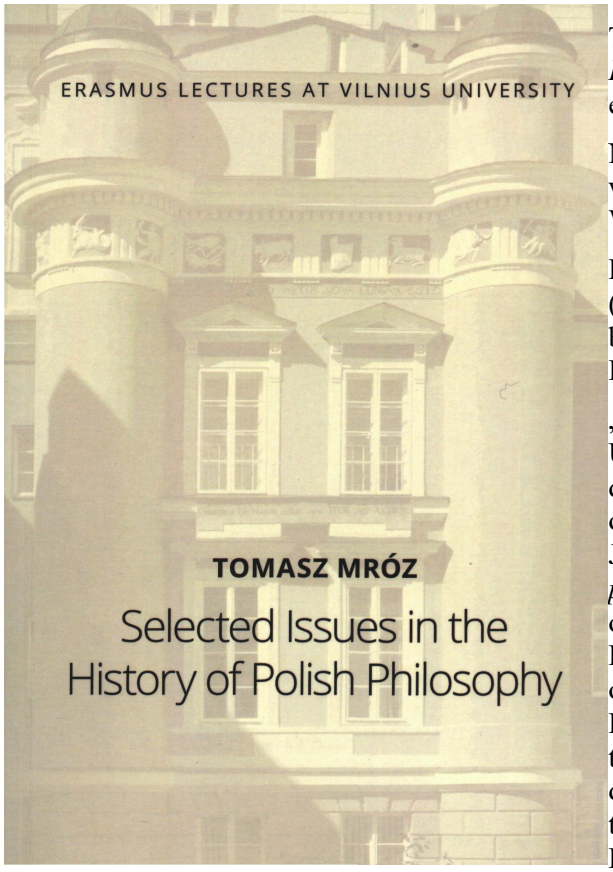

Tomasz Mróz, *Selected Issues in the History of Polish Philosophy*, „Erasmus Lectures at Vilnius University" edited by Nijolė Radavičienė, Vilnius 2016, 102 s.

Na książkę złożyły się opracowane naukowo wykłady wygłoszone przez autora podczas dwóch pobytów w Wilnie (2013, 2015) w ramach programu Erasmus.

Książkę w formie papierowej można nabyć u wydawcy (Vilnius University Publishing House) lub pobrać bezpłatnie z repozytorium Katedry Historii Filozofii i Logiki Uniwersytetu Wileńskiego pod tym adresem.

„The initiative of the »Erasmus lectures at Vilnius University« symbolically starts with the lectures delivered at the Faculty of Philosophy, the oldest faculty of Vilnius University founded in 1579. According to Johannes Scotus Eriugena: *Nemo intrat in caelum nisi per philosophiam*. It is also symbolic that the series is opened by the cycle of lectures of a Polish scientist – Professor adjunct dr. hab. Tomasz Mróz, from the Faculty of Humanities at the University of Zielona Góra. Histories of Polish and Lithuanian Philosophies overlap to a considerable extent and researchers of both histories discover the most interesting and important material in the Archives of both countries" (prof. Valdas Jaskūnas, Pro-Rector for Studies, Vilnius University).

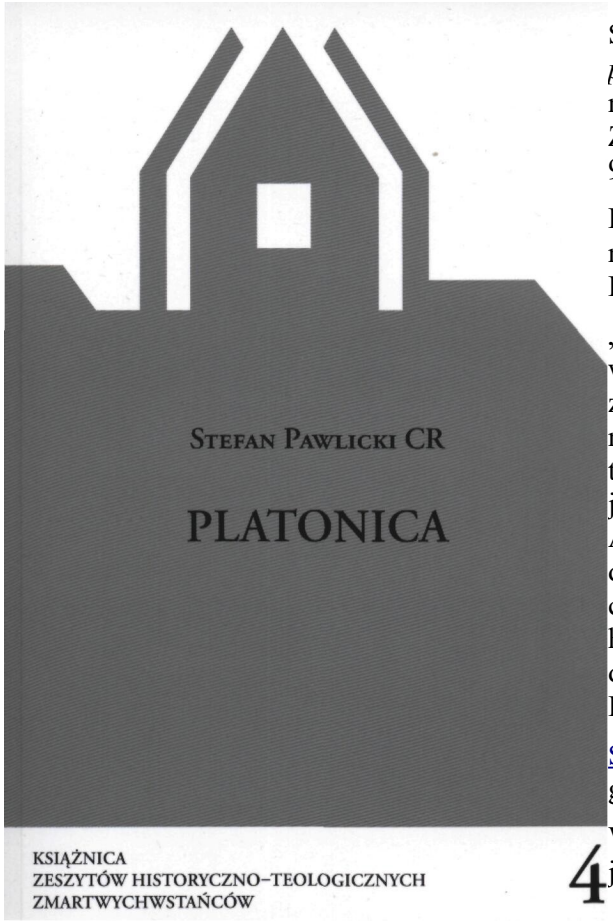

Stefan Pawlicki, *Platonica. Wybór ze skryptów, przekładów i wystąpień zagranicznych*, redakcja naukowa, opracowanie i wstęp T. Mróz, „Książnica Zeszytów Historyczno-Teologicznych" 4, Kraków 2013, 96 s.

Książka stanowi efekt zadania naukowego wykonanego na zlecenie Prowincji Polskiej Congregatio Resurrectionis.

„Najgorsze […] jest 'zapominanie' i niedocenianie naszej własnej tradycji filozofowania. Jesteśmy w stanie zachwycać się każdym filozofem zagranicznym, natomiast mamy bardzo ograniczoną znajomość własnej tradycji filozofowania, która nie jest wcale gorsza od tej, jaką szczycą się inne narody. Nie zaniedbują tego Anglicy, Niemcy, Francuzi i inni, nieustannie wznawiając dzieła swoich koryfeuszy, komentując je, przygotowując coraz bardziej wyrafinowane wydania całościowe i historyczno-krytyczne. W Polsce zaprzestano tej działalności" (z recenzji wydawniczej prof. dra hab. Leona Miodońskiego).

Spis treści książki można znaleźć na stronach wydawcy, gdzie również można ją kupić.

W serwisie poświęconym filozofii polskiej znajduje się jej omówienie.

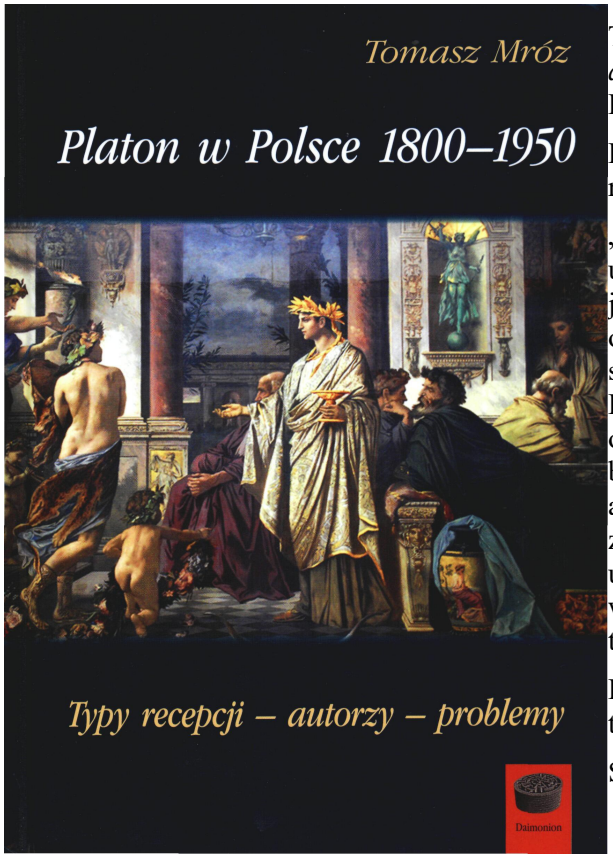

T. Mróz, *Platon w Polsce 1800-1950. Typy recepcji – autorzy – problemy*, „Fundamenta. Studia z Historii Filozofii" t. LXXIV, Kęty 2012, 496 s.

Książka jest końcowym wynikiem projektu badawczego realizowanego w latach 2008-2011.

„Jeśli [...] praca niniejsza przyczyni się do uzmysłowienia, że polska tradycja badań nad Platonem jest bogatsza, niż się zazwyczaj sądzi, zadanie jej w obszarze historii historiografii myśli starożytnej będzie spełnione. Dokonując kolejnych prób interpretacji Platona, warto mieć na uwadze, że wskazanym punktem odniesienia dla nich jest nie tylko stan najnowszych badań, które publikowane są w ośrodkach zachodnich, ale także kultura polska, czytelnikom zachodnim zazwyczaj niedostępna, w której badania takie także były uprawiane. Podstawowe problemy przed którymi staje współczesny czytelnik Platona w większości pozostają takie same, jak sto lat temu". (ze Wstępu)

Książka jest dostępna u wydawcy i w wielu księgarniach tradycyjnych i internetowych.

Spis treści można pobrać tutaj.

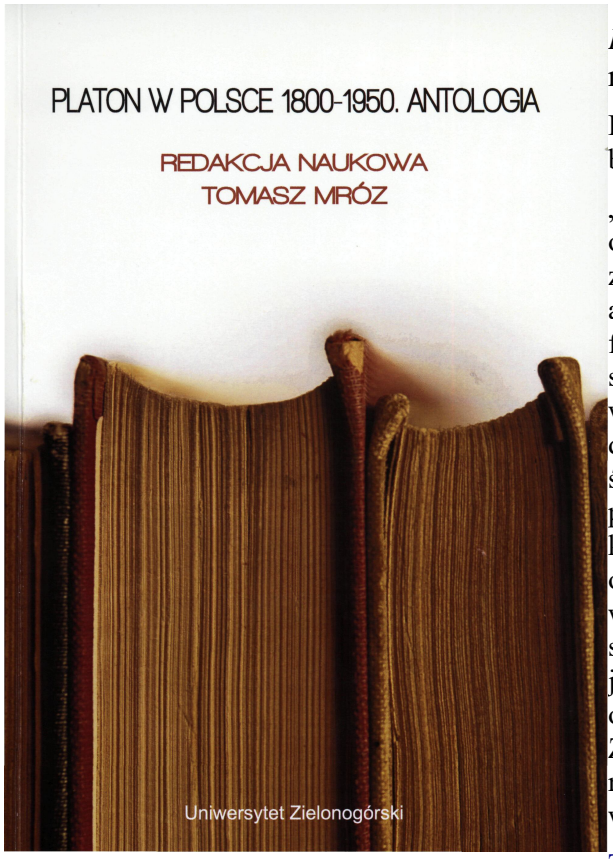

Platon w Polsce 1800-1950. Antologia, redakcja naukowa T. Mróz, Zielona Góra 2010, 293 s.

Książka stanowi jeden z cząstkowych rezultatów projektu badawczego realizowanego w latach 2008-2011.

„Recepcja filozofii Platona wpisuje się niepodważalnie w obszar badań nad Platonem, a tym samym w obszar zarówno historii filozofii (H.G. Gadamer określa ten aspekt historii filozofii mianem ‘Wirkungsgeschichte’), filozofii systematycznej, jak też w krąg badań nad szeroko pojmowaną historią polskiej kultury. Nie ulega wątpliwości, iż [...] przeważająca większość wybranych do antologii tekstów nie jest w ogóle znana nawet w środowiskach filozoficznych, i gdyby nie została przypomniana w antologii, spoczywałaby po dziś dzień w kurzach archiwów. [...] Wybór ten oparty jest na określonym kryterium: pokazuje z założenia wieloaspektowość badań polskich uczonych, jako że nie sposób przywołać w antologii wszystkich badań, lecz jednocześnie pokazuje z jednej strony doskonałą orientację badaczy w nurtach badawczych filozofii Zachodu (i nie tylko), jak też śmiałość polskich rozstrzygnięć i umiejętność polemik” (z recenzji wydawniczej prof. dr hab. Janiny Gajdy-Krynickiej).

Tutaj można pobrać spis treści książki.

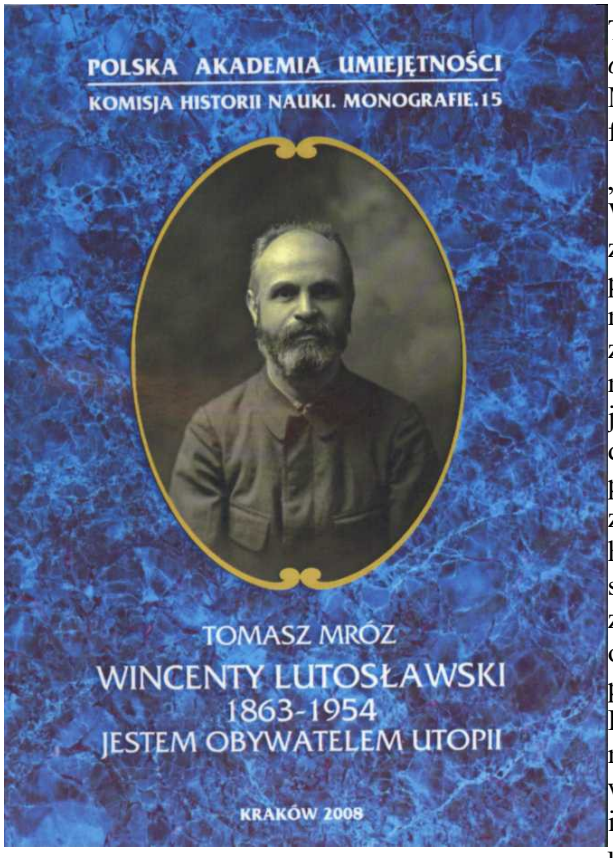

T. Mróz, *Wincenty Lutosławski (1863-1954). „Jestem obywatelem utopii”*, „Komisja Historii Nauki PAU. Monografie” 15, Kraków 2008, 291 s. + 24 kolorowe fotografie).

„Tytuł tej biografii brzmi: *Jestem obywatelem utopii*. Wypada się z niego wytłumaczyć. Zdanie to zostało zaczerpnięte z notatników Lutosławskiego, które nadal prowadził po II wojnie. Jak wiadomo, terminowi *utopia* można przypisać dwojaką grecką etymologię. Może on znaczyć ‘miejsce, którego nie ma’, lecz i ‘dobre miejsce’. Kim zatem jest obywatel utopii? Z pewnością jest idealistą i marzycielem. To człowiek nieprzystający do rzeczywistości społeczno-politycznej, w której przyszło mu żyć, nie zgadza się na nią, próbuje ją zmienić. Poprawa zaś ma za wzór ideały, którym utopista hołduje. Wizja szlachetnego społeczeństwa przyszłości sprawia, że trudno mu zaakceptować rzeczywistość zastaną. Na tym polega przecież mesjanizm, dający obraz celu możliwego do osiągnięcia w historycznej perspektywie i wskazujący środki jego osiągnięcia. Lutosławski był konsekwentnym mesjanistą, co dawało mu optymizm i siły do ciągłych prób przybliżenia utopii, w którą wierzył. Na ile jego starania były udane – to już inna kwestia. Jak wynika z tytułowej deklaracji, utożsamił on swoją życiową misję z dążeniem do trudnego w realizacji ideału społeczeństwa przyszłości, w możliwość powstania którego nie wątpił” (Ze *Słowa wstępnego*).

Książkę można zamówić bezpośrednio w Wydawnictwie Polskiej Akademii Umiejętności, z katalogu.

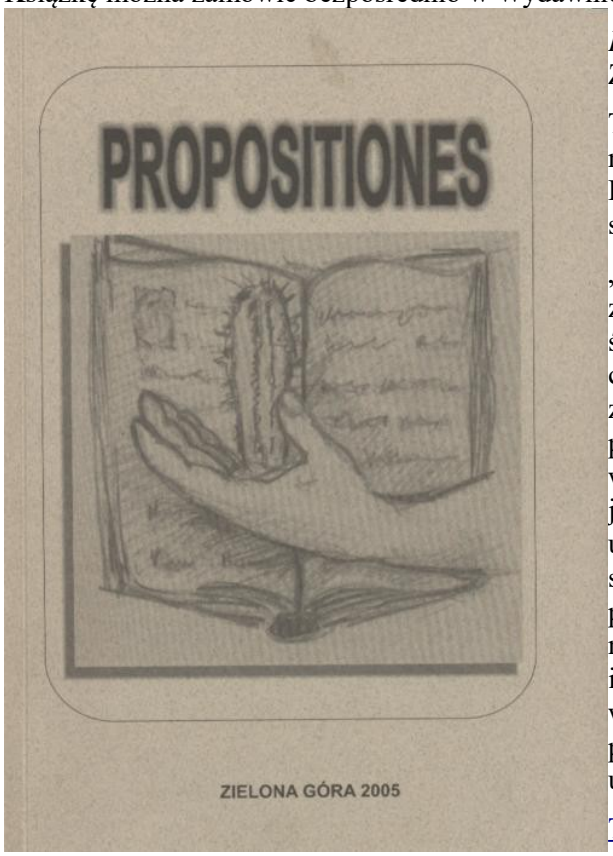

Propositiones, pod redakcją Marcina Sieńki i T. Mroza, Zielona Góra 2005, 185 s.

Tom powstał z inicjatywy redaktorów, zebrane zostały w nim prace młodych pracowników naukowych Instytutu Filozofii UZ, którzy w Instytucie Filozofii UZ bronili swe prace magisterskie lub doktorskie.

„Mamy nadzieję, że tom ten pozwoli poznać zainteresowania badawcze młodych przedstawicieli środowiska zielonogórskiego. Wbrew podnoszonym czasem wątpliwościom, co do wartości tomów zbiorowych jako takich i argumentom kierowanym przeciwko tego typu książkom, jest zrozumiałe, że forma, w jakiej tekst może dotrzeć do potencjalnego czytelnika, jest drugorzędna wobec samego faktu wydania i udostępnienia pracy odbiorcom. *Propositiones* ma do spełnienia także inny ważny cel, który przyświecał nam przy podejmowaniu tej inicjatywy. Mamy bowiem nadzieję, że pomimo odmiennych obszarów badawczych i różnorodnych metod uprawiania filozofii, praca nad wspólnymi projektami, a takim jest niniejsza książka, przyczyni się do integracji przynajmniej części uprawiających filozofię w Zielonej Górze” (ze *Wstępu*).

Tutaj można pobrać spis treści, a tutaj życzliwe omówienie książki na łamach miesięcznika „Puls” (nr 89, 1/2006), pióra prof. Wojciecha Żełańca.

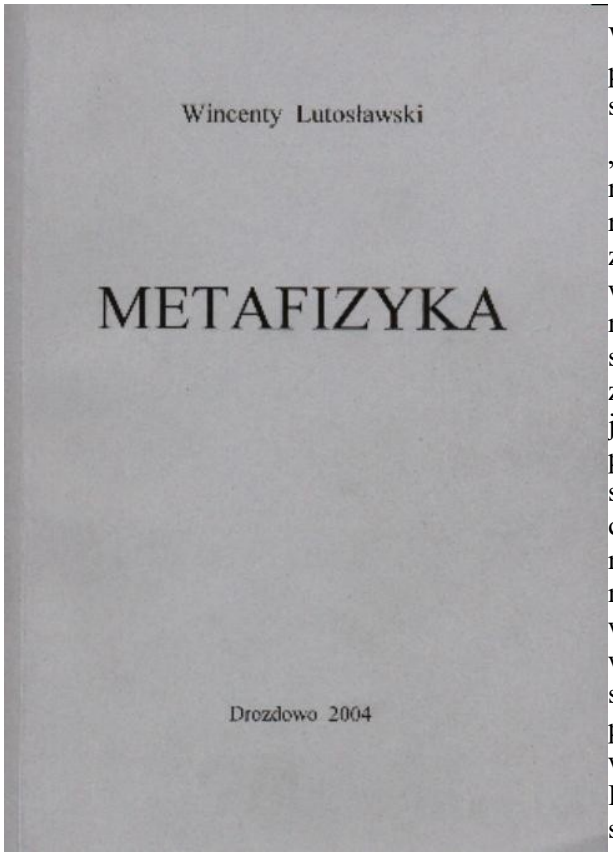

Wincenty Lutosławski, *Metafizyka*, tekst do druku przygotował, wstępem i przypisami opatrzył oraz indeks sporządził T. Mróz, Drozdowo 2004, 253 s.

„Jeżeli potraktować personalizm jako filozoficzny wyraz reakcji na kryzys wartości, filozofię skupiającą się na relacji między jednostką a społecznością, wtedy można znaleźć w personalizmie XX wieku wiele punktów wspólnych z filozofią Lutosławskiego. Zgodność napotykamy w diagnozie dotyczącej upadku i odwrócenia się kultury od chrześcijańskich korzeni oraz w próbie zaradzenia temu stanowi rzeczy przez dążenie do celu, jakim jest społeczna przebudowa w kierunku personalistycznej wspólnoty. Co więcej, czyn realizuje się zawsze w pewnej rzeczywistości społecznej, która jest celem i narzędziem działania jednostki. Człowiek jednak nie może ani działać, ani budować wspólnoty, bez międzyosobowego porozumienia, które nie może być wspólnotą galerników, ale raczej indywiduów złączonych wspólnymi ideałami. W tym zakresie tekst *Metafizyki* stanowi ważne i interesujące źródło dla badań nad personalizmem polskim. W *Metafizyce* odnajdujemy wszystkie składowe systemu filozofii mesjanistycznej Lutosławskiego. […] Stąd też można z całą pewnością stwierdzić, że Metafizyka zawiera trzon systematycznie rozwiniętego światopoglądu mesjanistycznego Lutosławskiego, a może nawet całego neomesjanizmu i mesjanizmu polskiego” (ze *Wstępu*).

Tutaj można pobrać spis treści książki.

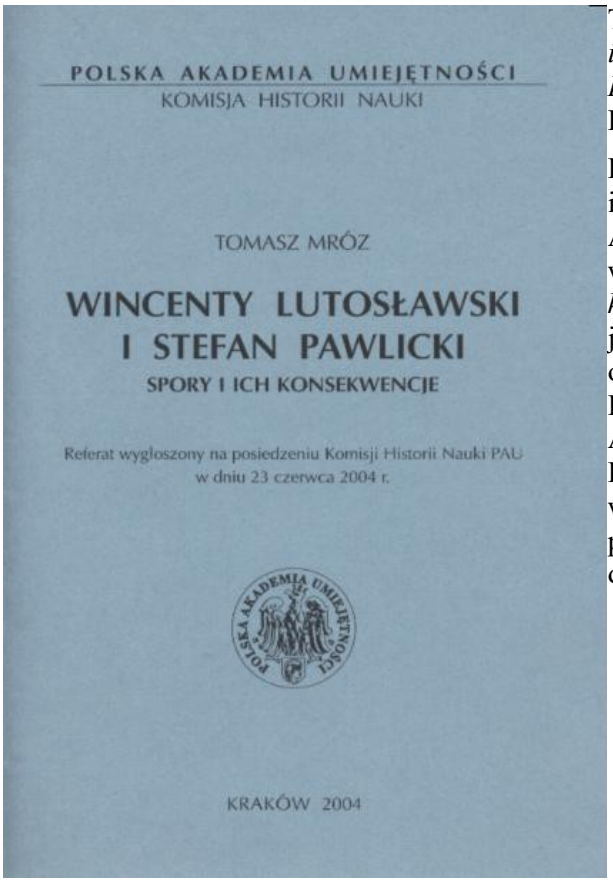

T. Mróz, *Wincenty Lutosławski i Stefan Pawlicki. Spory i ich konsekwencje: referat wygłoszony na posiedzeniu Komisji Historii Nauki PAU w dniu 23 czerwca 2004 r.*, Kraków 2004, 32 s.

Podczas jednego z posiedzeń naukowych interdyscyplinarnej Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie T. Mróz wygłosił wykład pt. *W. Lutosławski i S. Pawlicki: spory i ich konsekwencje*. Tekst wykładu został wydany przez PAU jako 32-stronicowa broszura, która zawiera także opracowanie zachowanej korespondencji między W. Lutosławskim a S. Pawlickim, pochodzącej ze zbiorów Archiwum Nauki PAN i PAU oraz z Działu Rękopisów Biblioteki Jagiellońskiej. Tekst ten został wydany później w tomie VII „Prac Komisji Historii Nauki PAU" (2005), pod red. A. Strzałkowskiego. W „Pracach…" dołączono do niego zarejestrowane głosy w dyskusji.

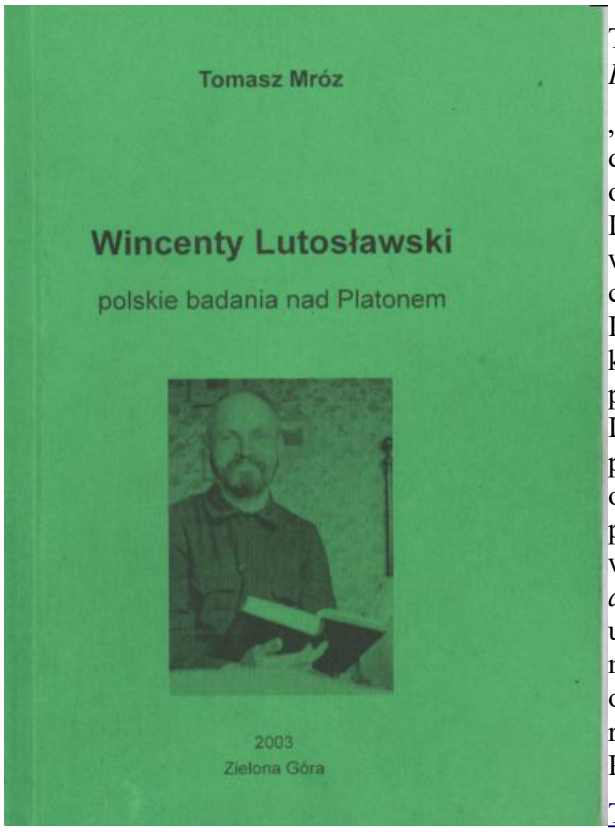

T. Mróz, *Wincenty Lutosławski – polskie badania nad Platonem*, Zielona Góra 2003, 185 s.

„Temat podjęty przez mgra Mroza jest [...] ważny i trzeba dodać, ze nie ma w polskiej literaturze podobnego opracowania zbiorczego [...] uwzględniającego wkład Lutosławskiego do tej dziedziny historii filozofii, ale taki wkład, który byłby analizowany z uwzględnieniem całego europejskiego tła dyskusji i sporów na ten temat. Istniejące opracowania, to kilka drobnych, kilkustronicowych artykułów, których autorzy najczęściej parafrazowali bądź niemieckie recenzje prac głównych Lutosławskiego bądź jego własne komunikaty przedstawiane na posiedzeniach PAU czy innych organizacji naukowych. Mamy tu więc pierwsze zbiorcze przedstawienie zagadnienia, które uwzględnia przede wszystkim główne dzieło Lutosławskiego pt. *The Origin and Growth of Plato's Logic* (London 1897), którego unikatowy charakter, objętość i bogactwo filologicznego materiału zapewne odstraszały dotychczasowych autorów od podjęcia głębszych i bardziej wnikliwych lektur" (z recenzji wydawniczej prof. zw. dra hab. Ryszarda Palacza).

Tutaj można pobrać streszczenia oraz spis treści książki.